

ธุรกิจสปาไทย

โครงสร้างธุรกิจ

ตามพรบ.สถานบริการ กำหนดสถานที่เพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมสวย สถานประกอบการ สปา 3 ประเภท มีจำนวนรวมทั้งหมด 2,053 แห่ง ที่ได้รับมาตรฐานจากกระทรวงสาธารณสุข (ปี 2509-2555)

สปาเพื่อสุขภาพ	531 แห่ง	25.86 %
นวดเพื่อสุขภาพ	1,217 แห่ง	59.28 %
นวดเพื่อเสริมสวย	305 แห่ง	14.86 %
รวมทั้งสิ้น	2,053 แห่ง	100.00 %

จำแนกตามสถานที่ตั้ง ดังนี้

กรุงเทพฯ	1,790 แห่ง	88.40 %
ภาคกลาง	113 แห่ง	4.24 %
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	23 แห่ง	1.09 %
ภาคใต้	124 แห่ง	6.12 %
ภาคเหนือ	3 แห่ง	0.15 %
รวม	2,053 แห่ง	100.00 %

ที่มา : กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข

http://www.thaispa.go.th/spa_app/gen-report/rpt-020604.aspx

ประมาณการรายได้ธุรกิจสปาไทย มูลค่า 979.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2556 (ที่มา: Global Spa and Wellness Summit 2014) มีผู้ใช้บริการ 22.5 ล้านครั้ง (ที่มา: Euromonitor International November 2013) เป็นรายได้ที่มีจากการใช้บริการของชาวต่างชาติ ร้อยละ 90 สำหรับ Destination spa ร้อยละ 85 สำหรับ Hotel & Resort Spa และ ร้อยละ 80 สำหรับสปาอื่นๆ จากตลาดหลัก เช่น ตะวันออกกลาง รัสเซีย จีน และอินเดีย (ที่มา: สมาคมสปาไทย)

ในปี 2557 Destination Spa มีอัตราการเติบโต ลดลงร้อยละ 5-6 Hotel & Resort Spa ลดลงร้อยละ 10-30 ขึ้นอยู่กับสถานที่ตั้งและภูมิภาค เนื่องจากผลของสถานการณ์การเมืองไทยและการประกาศภาวะฉุกเฉิน ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวลดลง ผู้ประกอบการปรับตัวด้วยการส่งเสริมให้ชาวไทยใช้บริการสปาเพิ่มขึ้น และจากเหตุการณ์การเมืองเข้าสู่ภาวะปกติในช่วงครึ่งปีหลัง คาดว่าทั้งปีรายได้ของธุรกิจสปาจะเติบโตโดยรวมประมาณ ร้อยละ 5-10 ผลผลิตสปาที่จำหน่ายในประเทศมีอัตราการเติบโต ร้อยละ 0-5 ส่วนการส่งออกเติบโต ร้อยละ 10-15

นอกจากนี้ หน่วยงานราชการและเอกชนที่กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้สอนนวดไทยและสปาไทย โดยมีกระทรวงสาธารณสุขให้การรับรองหลักสูตรการสอนรวมทั้งหมด 238 แห่ง มีชาวต่างชาติเรียนประมาณ 10 ราย

ที่มา : http://www.thaispa.go.th/spa_app/searchinst.aspx

การจ้างงานในธุรกิจสปา มีการจ้างงาน 66,816 คน

ธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

สปา เครื่องสำอาง อุปกรณ์ตกแต่ง เคหะสิ่งทอ เครื่องแบบพนักงาน/ ผู้ให้บริการ ซอฟต์แวร์ อาหาร/เครื่องดื่มสุขภาพ จ้างงาน มากกว่า 400,000 คน

ผู้ประกอบการที่เป็นสมาชิกกรมฯ

149 ราย เป็นผู้ประกอบการธุรกิจสปา อย่างไรก็ตามที่มีศักยภาพในการขยายตลาดไปต่างประเทศประมาณ 10 ราย และบริหารสปาในต่างประเทศประมาณ 10 ราย ที่มา : <http://www.ditp.go.th>

โครงสร้างราคา

สปาระดับสากล ขนาด 8 ห้อง (10-15 เตียง) พนักงานขนาด 5 คน

ค่าก่อสร้างตกแต่ง อุปกรณ์ ประปา ไฟฟ้า	50 ล้านบาท
ค่าตกแต่งระดับสูง	15-25 ล้านบาท
ค่าบริการ	
- spaระดับกลางลงมา	1,000 บาท/คน
- spaระดับสูงและสปาในโรงแรม	2,500 บาท/คน
ลูกค้า	12 คน/วัน
ค่าบริการ/จำหน่ายผลิตภัณฑ์	170,000 บาท/เดือน

หักค่าจัดหาสถานที่ ค่าจ้างพนักงาน และใช้จ่ายผันแปร อัตรากำไรประมาณ 15% คืนทุนภายใน 3-5 ปี สำหรับสปาระดับสากล

เป้าหมายการส่งเสริมธุรกิจสปาไทย

ตั้งแต่ปี 2547 รัฐบาลมีนโยบายผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางสุขภาพแห่งภูมิภาคเอเชีย (Medical Hub of Asia) ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็น Capital Spa of Asia/Thailand as a world class spa destination และมอบหมายกระทรวงสาธารณสุขจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ (ปี 2555-2559) ซึ่งระบุวิสัยทัศน์ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางธุรกิจบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพระดับโลก จัดทำมาตรฐานและเอกลักษณ์ธุรกิจสปาไทย และจัดทำมาตรฐานไทยในต่างประเทศ ซึ่งได้เริ่มให้การรับรองสปาเพื่อสุขภาพในเยอรมนี และจะขยายให้ครอบคลุมประเทศที่มีสปาไทยในบริการหนาแน่น เช่น ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา

กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศผลักดันธุรกิจไทยขยายตลาดในต่างประเทศ รวมทั้งการทำการตลาดเชิงรุก ในประเทศเป้าหมาย โดยประชาสัมพันธ์และจัดกิจกรรมส่งเสริมธุรกิจ สปาไทย ทั้งด้านการจัดตั้ง การสร้างเครือข่าย การร่วมทุน การเปิด แฟรนไชส์ การสร้างแบรนด์ ฯลฯ จนในปัจจุบันชื่อเสียงและมาตรฐานสปาไทยเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ทำให้ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสปาไทย เป็นที่ต้องการในตลาดต่างประเทศมากขึ้น อาทิ การเข้ามาใช้บริการสปาไทยเพื่อฟื้นฟูสุขภาพ การจัดตั้ง/บริหารสปา การอบรมบุคลากรสปา การส่งออกอุปกรณ์/ผลิตภัณฑ์สมุนไพร ที่ใช้ในสปา

แนวโน้มการส่งออกในปี 2557

คาดว่าจะมีรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติรวม 26,811.91 ล้านบาท ขยายตัว ร้อยละ 7.5 รวมทั้งการส่งออกบริการด้านการบริหารจัดการสปา ผลผลิตสปา และการสอนพนักงานงานขนาดต่างชาติรวมประมาณ 2,000 ล้านบาท ขยายตัว ร้อยละ 2.5

เป้าหมายการส่งออก เป็นไปตามแนวโน้มตลาดสปาโลก ปี 2557 เช่น Healthy Hotel, Wired Wellness, Natural Beauty ซึ่งสปาไทยสามารถเสริมแนวโน้มดังกล่าวได้

ตลาดหลัก :

1st Priority : ASEAN+6 อาทิ จีน อินเดีย เวียดนาม

2nd Priority : ตุรกี รัสเซีย ตะวันออกกลาง

กลุ่มเป้าหมาย : โรงแรมที่ต้องการเปิดสปา ศูนย์สุขภาพ/ความงาม นักลงทุนที่สนใจเปิดสปา

ตลาดที่มีศักยภาพ : บริหารสปา (อาเซียนและจีน) ธุรกิจสปา (รัสเซีย ตะวันออกกลางและยุโรป) ผลผลิตสปา (ยุโรป อเมริกา เอเชียและตะวันออกกลาง)

ประเทศคู่แข่ง : สิงคโปร์ (สปากลุ่ม Banyan Tree, Apsara) มาเลเซีย ฮองกง และอินโดนีเซีย (Mandara)

เป้าหมายการส่งออกปี 2558:

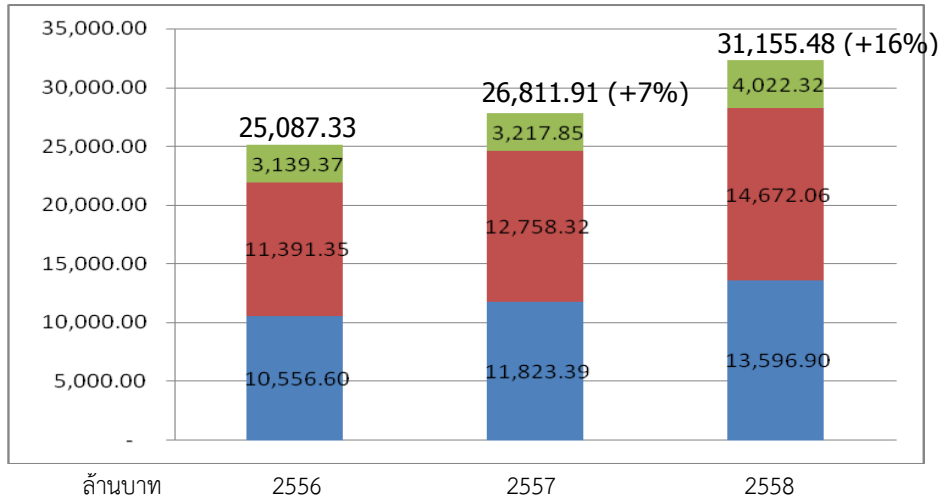
1. ธุรกิจบริการสปา เติบโตเฉลี่ย ร้อยละ 15 Destination Spa เติบโต ร้อยละ 6-10 Day Spa และ Hotel & Resort Spa เติบโต ร้อยละ 10-20 และผลผลิตสปา เติบโต ร้อยละ 10-15 รวมชาวต่างชาติใช้บริการสปาในประเทศไทย มูลค่า 31,155.48 ล้านบาท

2. การส่งออกผลิตภัณฑ์สปา เติบโต ร้อยละ 12 รวมการส่งออกบริการบริหารจัดการ ผลิตภัณฑ์สปา และอื่นๆ มูลค่า 2,240.00 ล้านบาท

กิจกรรมส่งเสริมการส่งออก

1. คณะผู้แทนการค้าธุรกิจบริหารโรงแรมและสปาเยือนพม่า 26-29 มี.ค.58
2. คณะผู้แทนการค้าธุรกิจบริหารโรงแรมและสปาเยือนเวียดนาม ไตรมาส 3 ปี 58
3. การจัดงาน World Spa and Well-being Convention 2015 ระหว่างวันที่ 24-26 กันยายน 2558
4. การเข้าร่วมงานแสดงสินค้าในต่างประเทศ ภายใต้โครงการ SME Pro Active
5. ร่วมมือกับบริษัทประกันสุขภาพ และองค์กรในต่างประเทศส่งลูกค้าใช้บริการสปาไทยเพื่อฟื้นฟูสุขภาพ

กราฟแสดงมูลค่าการส่งออกสปาไทย (ชาวต่างชาติใช้บริการสปาในประเทศไทย)

- ผลิตภัณฑ์สปาที่จำหน่ายปลีกให้ชาวต่างชาติในสถานประกอบการสปาไทย
- Other Spa (ลูกค้าชาวต่างชาติ 80%)
- Destination Spa, Hotel & Resort Spa, Day Spa (Destination Spa ลูกค้าต่างชาติ 90% Hotel & Resort Spa ลูกค้าต่างชาติ 85% Day Spa ลูกค้าต่างชาติ 80%)

รูปแบบของการดำเนินการส่งเสริมธุรกิจสปาไทยในต่างประเทศ ตามแนวทางของ GATS: 4 Mode of Supply

1. Mode 1: การให้คำปรึกษาการจัดตั้งธุรกิจสปา อาทิ การออกแบบตกแต่ง การวางระบบการบริหารจัดการ การอบรมหรือจัดหาพนักงาน
2. Mode 2: การประชาสัมพันธ์ส่งเสริมภาพลักษณ์ให้ชาวต่างชาติ เดินทางมารับบริการสปาในไทย หรือการเดินทางมารับการอบรมฝึกสอนการให้บริการ/ การนวดไทยจากโรงเรียน/สถาบันต่างๆ
3. Mode 3: การเปิดธุรกิจสปาในต่างประเทศ โดยภาคเอกชนไทยลงทุนเอง (Internationalization) และการขายแฟรนไชส์ แก่นักลงทุนต่างชาติ
4. Mode 4: การจัดตั้งทีมบริหารจัดการและพนักงานสปาไปยังต่างประเทศ

ปัญหา/อุปสรรค	ยุทธศาสตร์
<ol style="list-style-type: none"> 1. การขาดแคลนบุคลากร 2. สำหรับธุรกิจบริการโดยเฉพาะภายในประเทศ ปัจจัยภายนอก เป็นสิ่งทีกลุ่มลูกค้าให้ความสำคัญ โดยเฉพาะการเมือง และภัยธรรมชาติ ส่วนการส่งออก ปัจจัยสำคัญคือภาพลักษณ์และคุณภาพ 3. การทำการตลาดของธุรกิจสปาและสุขภาพ ยังไม่เป็นการทำการตลาดองค์รวม มักจะกระจายหรือเน้นไปที่การออกงานแสดงสินค้า มากกว่าการสร้างภาพลักษณ์และการเจาะกลุ่มตลาด 4. ผู้ผลิตไทยส่วนใหญ่ ยังไม่ปรับปรุงและไม่เห็นความสำคัญด้านบรรจุภัณฑ์ กระบวนการผลิตและการตลาด ขาดบุคลากรด้าน R&D และนวัตกรรม จึงมีผู้ผลิตจำนวนน้อยที่ได้รับการยอมรับว่าได้มาตรฐานสากล 5. กฎระเบียบของแต่ละประเทศ ยังเป็นอุปสรรคสำหรับผู้ประกอบการในการส่งออกสินค้า 6. กลุ่มลูกค้าในประเทศเป้าหมายมีการระงับการลงทุนทำให้มีการปรับลดเป้าหมายในการขายสินค้า 7. ปัจจัยด้านลบจากทางการเมือง ส่งผลกระทบได้ถ้าการเมืองในไทยไม่นิ่ง ปัจจัยด้านบวกได้สร้างความเชื่อมั่นกลับมาจากรัฐบาลยุคใหม่และนโยบายของรัฐบาลที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สร้างความเชื่อมั่นให้กับสปาไทย โดยผลักดันให้ผู้อยู่ในธุรกิจยอมรับมาตรฐาน ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น พรบ. สปา ของกระทรวงสาธารณสุข 2. ให้ความรู้ ความเข้าใจ และส่งเสริมให้ผู้ประกอบการพัฒนาคุณภาพและใส่ความคิดสร้างสรรค์ เพื่อสร้างความแตกต่างรวมทั้งพัฒนาเรื่องมาตรฐานระดับสากลมากขึ้น แต่ยังคงต้องคำนึงถึงราคาที่สามารถแข่งขันได้ในตลาด รวมถึงผลักดันให้อาชีพที่เกี่ยวข้องกับสปาเป็นอาชีพที่มีผู้สนใจทำงาน เพื่อให้มีรายได้ที่สูงพอที่จะเลี้ยงตนเองได้ โดยเน้นที่ทักษะด้านการดูแลหรือฟื้นฟูสุขภาพแทนการเน้นที่ทักษะการนวด 3. เจาะกลุ่มตลาดประจักษ์ประภะเทียบการนำเข้าผลิตภัณฑ์ในต่างประเทศ 4. เจาะกลุ่มตลาดประจักษ์ประภะในกลุ่มประเทศสแกนดิเนเวียและรัสเซีย โดยการเจรจาและหาตลาดเพื่อเจรจาในรายละเอียดต่างๆ เพื่อพัฒนาให้ไทยเป็นศูนย์กลางของ spa & wellness 5. ประชาสัมพันธ์ Cluster กลุ่มธุรกิจด้านสปาและ wellness และทำการตลาดเจาะกลุ่มที่ติดอันดับโลก โดยคัดเลือกผู้ประกอบการที่ศักยภาพและความพร้อมในการทำตลาดนั้นๆ

สำนักธุรกิจบริการและโลจิสติกส์การค้า
กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
ธันวาคม 2558